

„Мълчи, ти казвамъ, дяволски сине!“ сръдито му викна Товкачъ, като майка, кога ѝ прекипи, та викне на дѣтето да не вилнѣе.“ Зашто ти е да знаешъ, какъ си се отървалъ? стига ти, че се отърва. Намѣрихъ се людіе, та те не издадохъ — това ти е доста! Има много оште да припкаме! Ти мислишъ, че те иматъ, като единъ простъ казакъ? главата ти е оцѣнена за двѣ хиледи жлѣтници.“

„А Остапъ?“ извика отведнѣжъ Тарасъ, понаѣ се да стане и тутакси му доде на умъ, какъ предъ очитѣ му хванѣхъ и врѣзахъ Остапа, и той е сега въ ляски рѣцѣ. И посрѣна отъ скръбъ негова, стара глава. Откъсна и отърва преврѣзки отъ ранитѣ си; хвърли ги далече отъ себе; нѣшто искаше да извика — а на мѣсто това зе да блѣнува: пакъ го хвърли въ огънь, и потекохъ неразбрани безумни рѣчи. А вѣрний му другаръ стои предъ него, ядосва се и говори укорни и ядовити думи. Най-послѣ го зима за рѣцѣ и за крака, повива го като дѣте, преврѣзва му ранитѣ, уви го въ воловска кожа, увърза го въ лубове и, като го застѣгна за сѣдлото, упати се пакъ заедно съ него.

„Штѣ те докарамъ, макаръ мрѣтъвъ! нема да дамъ на ляситѣ да се подиграватъ съ твоятъ казашки родъ, да ти сѣкѣтъ тѣлото на кѣсове и да го хвърлятъ въ водата. Нека ти клѣве очитѣ нашъ орелъ, а не оня, който долита изъ полската земя. Както и да е, а штѣ те докарамъ до Украина!“

Така говорѣше вѣрниятъ другаръ; караше и день и нощъ безъ почивка и докара го безъ чувства въ Запорожската Сѣчь. Тамъ захвана да го лѣкува съ тревы и промиване; наиде еврейка, която знаѣше тия работи; пой го единъ мѣсець съ различни билки, най-послѣ Тарасу олекна. Отъ лѣкѣтъ ли, или неговата желѣзна сила наддѣля, но слѣдъ единъ и половина мѣсець станъ на-нозѣ; ранитѣ му заздравяхъ, остана само блѣзъ отъ саблени ударе. Но станъ отъ тогава намрѣжденъ и угриженъ. Челото му се набрѣчи, така си и остана. Поогледа се наоколо: сичко ново на Сѣчѣ, старитѣ другари испомрѣле. Нема ни единъ отъ ония, които стоѣхъ за правината, за вѣра и братство. И ония, които отидохъ въ потеря слѣдъ татаритѣ съ войводата, и тѣхъ ги отдавна немаше: сичкитѣ си положихъ главитѣ, сичкитѣ загинахъ; кой въ самиятъ бой; кой отъ гладъ и отъ жѣдъ, въ кримскитѣ солени поля; кой въ плѣнъ загина отъ срамъ; и войвода-